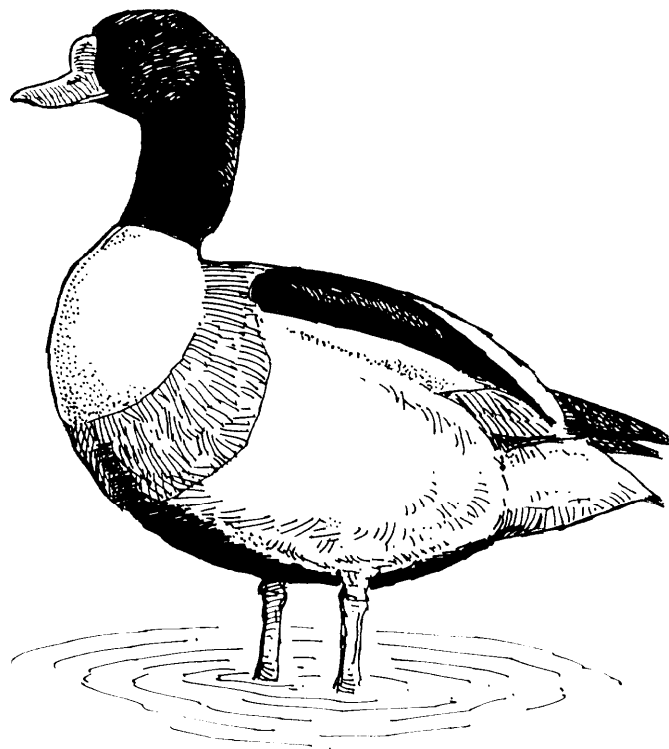

Årsmelding 2016

for

Norsk Ornitologisk Forening

Sekretariat og organisasjon

NOFs sekretariat har i 2016 hatt følgende sammensetning: Kjetil Aadne Solbakken (generalsekretær), Ingar Jostein Øien (fagsjef), Martin Eggen (naturvernrådgiver, 100 % engasjement), Frode Falkenberg (rådgiver), Oddvar Heggøy (førstekonsulent), Berit Krogstad (førstekonsulent), Magne Myklebust (informasjonskonsulent), Morten Ree (organisasjonskonsulent), Jan Erik Røer (seniorrådgiver, 40 % stilling), Paul Shimmings (førstekonsulent), Andreas Winnem (rådgiver, 100 % engasjement) og Tomas Aarvak (rådgiver). Dette utgjorde 11,9 årsverk. I tillegg kommer en del kortere engasjementer i prosjektvirksomheten.

NOF har fylkesavdelinger i alle fylker. Antall lokallag er 47. NOFs strategi som ble vedtatt i 2014 har gitt foreningen fornyet strategisk retning, som vi har sett gode resultater av i etterkant. Strategien gjelder for perioden 2014-2019.

NOF er partner i BirdLife International. Med 120 partnere og over 10 millioner medlemmer og bidragsytere er BirdLife International verdens største naturvernpartnerskap. I Norge har NOF et formalisert samarbeid med en rekke andre biologiske foreninger gjennom sitt medlemskap i Sabima.

Sentralstyret

Det ble avholdt fire møter i sentralstyret hvor totalt 37 saker ble gjennomgått. Etter årsmøtet i 2016 har Michael Fredriksen vært styrets leder og Eli Maria Stenklev har vært nestleder. Dag Gjerstad, Per Stensland, Anne Sørensen, Edvin Thesen og Christin Valsjø har vært styremedlemmer.

Medlemsutvikling

Felles medlemskontingent er innført for hele NOF med unntak av NOF avd. Oslo og Akershus. Ved årets slutt talte denne felles medlemslisten 8630 medlemmer. Av disse var 67 % menn og 33 % kvinner. I tillegg kommer 1042 medlemmer fra NOF avd. Oslo og Akershus som ikke ligger inne i NOFs felles medlemsliste. NOF hadde da totalt 9672 medlemmer i 2016, noe som er en økning på 431 medlemmer fra 2015.

Tidsskrifter

NOF gir ut fire tidsskrifter. Hovedtidsskriftet **Vår Fuglefauna** kom regelmessig ut med kvartalsvise numre, og i dette bladet settes det fokus på foreningens naturvernarbeid, populærvitenskapelige artikler om fugler samt arbeidet i de ulike ledd av organisasjonen. I 2016 ble en ny naturvernspalte en ytterligere bekræftelse på det sterke naturvernfokus i foreningen. Bladet hadde 4308 lesere mot slutten av 2016. **Fuglevennen** kom ut med to nummer i 2016. Dette bladet er innfallsporten til fugleinteressen, og er å betrakte som vårt rekrutteringstidsskrift. Her legges det vekt på fugleføring, fuglekasser og hverdagslige opplevelser med fugler i nærmiljøet som passer for folk flest. Bladet hadde 4037 lesere mot slutten av 2016. Fagtidsskriftet **Ornis Norvegica** er utelukkende nettbasert, og publiserte i løpet av året åtte artikler på til sammen 52 sider. Fra 2014 har vi også publisert årboken **Fugleåret**. Dette er en omfattende oppsummering av interessante, kvalitetssikrede fugleobservasjoner fra de aktuelle årene. I desember 2016 kom det tredje heftet ut ved navn **Fugleårene 2013 og 2014**. Bladet hadde ved årets utløp 1331 lesere. NOFs fylkesavdelinger utgir til sammen 16 lokaltidsskrifter, av disse hadde 14 tidsskrifter utgivelser på papir eller nett i 2016.

Internett og sosiale medier

På vårt nettsted www.birdlife.no var det god aktivitet i 2016. Det ble totalt publisert 191 nyhets saker, hvorav 97 ble vist på forsiden. Året var nok en gang godt hva gjelder produksjon av nyheter på de fylkesvise nettsidene. Totalt 93 saker ble publisert, og en rekke av dem ble frontet på forsiden til NOF. Fylkesvis fordeling av nyhets saker var som følger: Hordaland (23), Buskerud (16), Sør-Trøndelag (11), Nordland (10), Vest-Agder (6), Vestfold (6), Telemark (5), Oslo og Akershus (4), Nord-Trøndelag (4), Finnmark (3), Rogaland (3) og Hedmark (2). Fylkene Aust-Agder, Møre & Romsdal, Oppland, Sogn & Fjordane, Svalbard (LOFF), Troms og Østfold har ikke hatt noen aktivitet på sine respektive nettsider på *birdlife.no* i 2016. Flere av de nevnte bruker for øvrig egne nettsider som primært nettsted for sine avdelinger, og statistikk for disse er ikke inkludert her. I tillegg ble to saker publisert av jentegruppen i NOF i 2016.

Brukerstatistikk

Bruken av *birdlife.no* var god i 2016. Hele 641 500 sideoppslag ble gjort, fordelt på 248 000 besøk fra 138 000 unike maskiner. Aktiviteten lå på noenlunde samme nivå som i 2015, riktignok med litt færre sideoppslag, men med flere besøkende.

Tilsvarende tall for *fuglevennen.no* er ganske nøyaktig 490 500 sideoppslag fordelt på 191 000 besøk fra 149 000 unike maskiner. Hagefugltellingen i slutten av januar medførte stor aktivitet på siden. Aktiviteten er på nivå med 2015.

NOF er aktiv i de sosiale mediene Facebook og Twitter. Disse to er en viktig del av NOFs formidling av informasjon på en hurtig og enkel måte. Per 31. desember 2016 hadde vi 13 360 følgere på Facebook (www.facebook.com/fuglevern/), som er et tilfang på 6010 tilhengere i løpet av 2016. På Twitter (www.twitter.com/fuglevern/) var det 1400 følgere 31. desember 2015, hvilket er en økning på 405 følgere i 2015. I 2016 begynte vi også å bruke vår konto på Instagram (www.instagram.com/fuglevern/), og ved utløpet av året hadde vi 500 følgere. Vi synliggjør også våre medlemmers blogger gjennom NOFs samleside på fuglevern.blogspot.com. Siden hadde i gjennomsnitt 470 månedlige besøk, hvilket er på samme nivå som i 2015. Vårt nyhetsbrev, som man kan abonnere på fra *birdlife.no*, gikk ut til 2900 personer per 31.12.2016, hvilket er nærmere 680 personer flere enn ved utløpet av 2015.

Økonomi

Det reviderte årsregnskapet til NOF viser et overskudd på kr. 382 230. Totalomsetningen for året ble kr. 23 831 760 med fordeling på ca. 10,2 millioner på organisasjonsdrift og ca. 13,7 millioner på prosjektvirksomheten. Driftstøtten fra Miljødirektoratet utgjorde kr. 2 160 861. NOF har for tiden god likviditet og egenkapitalen er ved årsskiftet kr. 7 640 233. Foreningen hadde ved utgangen av 2016 en bankbeholdning på kr. 16 396 466, herav er kr. 7 574 998 bundet opp i prosjektvirksomheten.

Årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret 2016

Fond / Årstall	Status per 1.1.2016	Disposisjoner 2016	Status per 31.12.2016
Disposisjonsfond	7 258 004	382 230	7 640 233

NOFs egenkapital er i sin helhet plassert i et disposisjonsfond. Årsoppgjørdisposisjonene framlegges årsmøtet på Stabbursnes 20. mai 2017 for godkjenning.

Fond

Alle fond i NOF bestyres av et faglig råd utnevnt av styret, kalt Fondsstyret. For 2016 har dette rådet bestått av Svein Karlsen (leder), Jostein Sandvik, Torborg Berge, Torgeir Nygård og Peter Sjolte Ranke (sekretær). Hvert fond har sine egne statutter, hvor den generelle regelen er at maksimalt 80 % av årets rente skal fordeles til prioriterte søknader. NOFs fondsregnskap inngår ikke i årsregnskapet for foreningen. Status for våre fond per 31.12.2016 var følgende:

Norsk Fuglevernfond: Formål å fremme ornitologisk forskning innen fuglevern ved utdeling av årlige stipender. Innestående kr. 558 809.

Snøuglefondet: Underlagt Norsk Fuglevernfonds statutter, i tillegg til egen avtale om disponering. Gjelder prosjekter på norskhekkende dagrovfugler og ugler og i særdeleshet snøugle. Innestående kr. 1 468 544.

Oddmund Aune og Erling Bjørgums Minnefond: Formål å fremme ornitologisk forskning med spesiell vekt på trekkfugler. Utdeling av årlige stipendier. Innestående kr. 237 063.

Svein Haftorns Minnefond: Fondets formål er, i Svein Haftorns ånd, å øke barn og ungdommers interesse for norsk fuglefauna. Innestående kr. 394 716.

Jon Suuls Legat: Dette er et fond som har til formål å støtte ideell virksomhet innen norsk natur- og kulturvernarbeid rettet mot sjøfugl, i særdeleshet ærfugl. Det vil ikke bli foretatt utbetalinger fra fondet før beholdningen er minimum kr. 100 000. Innestående kr. 84 896.

Totalt innestående på NOFs fond er kr. 2 744 028. Det ble delt ut kr. 38 000 til prioriterte fondssøknader i 2016.

Prosjektvirksomheten

Prosjektvirksomheten i NOF har vært betydelig også i 2016. Aktiviteten er både knyttet til oppdrag fra forvaltningsmyndighetene og egne prosjekter, og ikke minst en kombinasjon av disse kategoriene, hvor NOF initierer prosjekter som vi søker støtte til gjennomføringen av hos forvaltningsmyndighetene. Flere større prosjekter er i stor grad basert på frivillig innsats fra foreningens medlemmer. Noen prosjekter inngår i nasjonal bestandsovervåking av fuglefaunaen, enten som en generell overvåking av fuglefaunaen, eller som spesifikk overvåking av enkeltarters hekke-/overvintringsbestander eller trekkregistreringer.

De fleste av disse prosjektene er langsiktige, slik at bestandsutviklingen over tid kan følges. Dette gjelder blant annet datainnsamling i hekkfuglovervåkingen **Terrestrisk overvåking av fuglebestandene (TOV-E)**, som overvåker hekkebestanden i standardiserte geografiske ruter for en rekke norske fuglearter. Prosjektet har siden 2012 omfattet ruter i alle landets fylker. Ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland følges bestandsutviklingen under vår- og høsttrekket ved tellinger og ved standardisert fangst og ringmerking, som også inngår som en del av miljømyndighetenes terrestriske miljøovervåking. Resultatene fra NOFs overvåking

ved fuglestasjonene publiseres årlig i NOFs rapportserie. **Norsk Hagefugltelling** er en årlig landsdekkende telling av hagefugler, og ble som vanlig gjennomført den siste helga i januar med stor deltakelse. I tillegg utfører NOF **Overvåking av fugler i jordbrukets kulturlandskap (3Q)** i samarbeid med Norsk institutt for Bioøkonomi (NIBIO). NOF deltar i den regionale overvåkingen av sjøfugl både i hekketiden og om vinteren som en del av **det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugler (SEAPOP)**. Av de artsspesifikke prosjektene gjennomfører vi nasjonal overvåking på to av de globalt truede artene vi har i Norge, **dverggås** og **stellerand**, samt **havørn** som er en ansvarsart for Norge og **åkerrikse** som er på den norske rødlista som kritisk truet. Fra og med 2016 startet vi et overvåkingsprosjekt på **svarthalespove**, som i likhet med dverggås er en «prioritert art» i Norge med egen forskrift. I likhet med dverggås har åkerrikse en egen nasjonal handlingsplan, og for svarthalespove er en nasjonal handlingsplan under utarbeidelse. NOF produserte i 2016 faktagrunnlaget for begge disse nasjonale handlingsplanene. For stellerand og særlig for dverggås, er prosjektene omfattende og innsatsen favner utenfor landets grenser. Blant annet har begge disse prosjektene stor aktivitet innenfor rammen av *Miljøsamarbeidet mellom Norge og Russland*. Fra 2011 har et EU-prosjekt pågått med bevaring av dverggås langs den europeiske trekkruta (LIFE+). Her spiller NOF en viktig rolle.

Etter at NOFs femårige nasjonale kartlegging av **hubro** ble avsluttet i 2012, ble dette prosjektet avløst av et løpende overvåkingsprosjekt for arten i utvalgte områder i Norge. I 2013 ble dette utvidet til å omfatte fire overvåkingsområder. Arbeidet inkluderer også kartlegging av habitatbruk vha. satellitt-telemetri og GPS-teknologi. Fra 2015 har vi i tillegg foretatt genetiske undersøkelser av både unger og voksne på samtlige registrerte reir i overvåkingsområdene. Dette gjøres i samarbeid med en genetiker ved NINA. Et omfattende arbeid med å kartlegge dietten hos hubro i Midt-Norge ble innlemmet i NOFs prosjektportefølje i 2013. Dette ble videreført i 2014/2015, og i løpet av 2016 ble resultatene publisert. I 2016 startet vi opp et arbeid med C14-datering av byttedyr på hubroens hekkeplasser. Videre overvåker vi **sædgås**. Dette arbeidet har fokus både på studier av trekk og overvintringsforhold vha. satellittsendere og halsringmerking, samt genetiske/morfologiske analyser som viser at vi har to distinkte underarter hekkende i Norge. NOF arbeider med begge underartene, og vi kartlegger hekkeforekomstene av underarten *fabalis*. Denne underarten er globalt i tilbakegang, og det er nå en internasjonal handlingsplan under utarbeidelse for denne underarten, hvor NOFs prosjekt har vært en sentral bidragsyter. NOF har også regionale overvåkingsprosjekter på **vandrefalk** og **hønsehauk**. Sammen med NINA og Agder naturmuseum, har NOF et prosjekt som omfatter kartlegging av hekkeøkologi, bestandsforhold, vandringsmønster og habitatvalg hos **snøugle**. Det har blitt påsatt satellittsendere på 22 snøuglehunner fram til og med 2016, og disse gir nå viktig informasjon om artens vandringer. Nytt i 2014 var oppstart av et genetikkstudium på snøugle i samarbeid med en genetikkforsker ved NINA. Dette har i løpet av de siste to årene gitt interessante resultater. Prosjektet omfatter også samarbeid og direkte innsats i Russland (som del av Miljøsamarbeidet mellom Norge og Russland) og Canada ettersom prosjektet søker å avdekke bestandsforhold og vandringer i en global sammenheng. Dette arbeidet er viktig i internasjonal sammenheng for å revidere snøuglas status også på IUCNs rødliste. I 2014 resulterte prosjektets arbeid i at snøugle ble en prioritert art i Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF) sitt initiativ AMBI (*Arctic Migratory Birds Initiative* som skal sikre bedre bevaring av fuglearter som hekker i Arktis). Andre arter som er sentrale i dette initiativet er dverggås og lappspove. NOFs prosjektarbeid på alle disse tre artene gjør at NOFs fagavdeling har en spesiell rådgivende rolle for CAFF i

AMBI-sammenheng. Vi kartlegger trekkrutene og bevegelser hos *fiskeørn, fjellvåk, lappugle, boltit, lappspove* og *brushane* v.h.a. miniatyr satellittsendere. Fra 2014 startet vi opp med kartlegging og overvåking av *kongeørn* som inngår i Miljødirektoratet sitt «Rovdata-prosjekt». I tillegg gjennomfører NOF feltregistreringer av *kongeørn* i Rødsjø beitedistrikt i forbindelse med kartlegging av *kongeørnskader* på bufe på oppdrag fra Statens naturoppsyn. I 2016 publiserte NOF flere notater om *kongeørnskader* på bufe og rein i Norge. Det var også NOF som publiserte kunnskapsstatus for *kongeørn* som ble brukt som underlag for Miljødirektoratets rapport om forvaltning av *kongeørn* i 2016.

Når det gjelder **NOFs bistandsrelaterte aktiviteter** var det god drift i andre år av det treårige Norad-finansierte prosjektet der vi samarbeider med BirdLife organisasjonen *Wildlife and Environmental Society of Malawi*, og prosjektsamarbeidet med BirdLife organisasjonen *Bird Conservation Nepal*. Prosjektene har som mål å bidra til bedre ivaretagelse av viktige fugleområder ved bevisstgjøring og igangsetting av bærekraftige inntektsskapende aktiviteter for lokalbefolkningen.

I 2015 fullførte NOF første del av arbeidet med å revidere **statusen for norske IBA-områder**. Dette er et todelt prosjekt, hvor første del går ut på å oppdatere status for alle terrestriske og eksisterende IBA-er, mens identifisering av marine IBA-er vil komme i et oppfølgingsprosjekt. En full gjennomgang og oppdatering av de terrestriske og eksisterende IBA-er i Norge ble publisert i løpet av 2015. I 2016 startet vi forberedelsene til en tilsvarende oversikt over de marine IBA-områdene. NOFs fagrapporter kan fritt lastes ned fra våre nettsider. I løpet av 2016 startet NOF et arbeid med kartlegging av omfanget av ulovlig jakt på fugler i Norge, og dette gjennomføres i nær tilknytning til BirdLife International som koordinerer et slikt arbeid for hele Europa.

NOFs fagavdeling hadde ansvaret for gjennomføring av en landsdekkende hekkekartlegging av Årets fugl, gravand i 2016. Arbeidet er sammenstilt og publisert i *Vår Fuglefauna* nr. 4 2016.

Gjennom NOFs fylkesavdelinger og lokallag er det et stort mangfold av lokale og regionale prosjekter rettet mot arter og/eller lokaliteter. Resultatene fra disse publiseres gjerne i våre fylkesvise tidsskrifter, NOFs medlemstidsskrift *Vår Fuglefauna* eller i NOFs fagtidsskrift *Ornis Norvegica*.

Lista Fuglestasjon

Lista Fuglestasjon gjennomførte i 2016 sin 26. sesong med overvåking av fugletrekket i Lista Fyr-området. Da stasjonen ble overtatt av NOF i 2015, var dette den andre sesongen der NOF var ansvarlig for gjennomføringen av denne overvåkingsaktiviteten. Overvåking foregikk fra 15. mars – 10. juni og 15. juli – 15. november med standardisert nettfangst og trekkteillinger.

Aïda López Garcia har vært ansatt som stasjonsleder i 2016. Nils Helge Lorentzen har vært ansvarlig for gjennomføringen av feltarbeidet på våren og Rubén Piculo under høsten. Fuglestasjonen hadde også et betydelig antall frivillige som fikk opplæring og bidro ved fuglestasjonen i 2016. Blant resultatene for 2016 kan nevnes at den pågående tendensen med færre løvsanger og flere gransangere for første gang medførte at det ble merket flere gransangere enn løvsangere under vårfangsten.

Fuglestasjonen gjennomførte siste helg i august en fuglefestival, basert på fjorårets suksess med 25-års jubileum. Denne gikk av stabelen siste helg i august og var såpass vellykket at det blir lagt opp til dette som en årlig begivenhet. Stasjonen har også vært involvert i etableringen i driften av publikumstilbudet ved Lista Fyr gjennom prosjektet *Besøkscenter våtmark Lista – Lista Fyr* der Jan Erik Røer har vært NOFs representant som leder for styringsgruppen i samarbeid med flere lokale og offentlige aktører.

Naturvernarbeid

NOFs sekretariat samarbeider med våre fylkesavdelinger, lokallag og ressurspersoner om innspill i lokale/regionale og nasjonale høringsprosesser, og om innspill til ulike politiske nivå. Flere fylker jobber godt med slike saker. Vi har engasjert oss i en lang rekke saker i ulike deler av organisasjonen. Arealplaner kommer ofte i konflikt med viktige natur- og fugleområder, og arbeidet med å uttale oss og fremme våre synspunkter i saker der naturverdier står på spill er sentralt for NOF. NOF har en naturvernrådgiver som jobber med naturvernarbeid og kommunikasjon, samt utadrettet virksomhet i tilknytning til dette. I NOFs rekke finnes folk med lokalkunnskap om det meste av landet og fagekspertise på en lang rekke felter, og vi arbeider hele tiden med å innhente innspill fra folk i NOFs nettverk i vårt naturvernarbeid. I 2016 fikk vi etablert et nettverk av naturvernkontakter i fylkesavdelingene, slik at vi bedre samkjører organisasjonens kapasitet og kompetanse.

Ivaretagelsen av norske IBAer står sentralt i NOFs strategi. I 2016 ble arbeidet styrket fortløpende gjennom et nettverk av IBA-voktere over hele landet, som registrerer, overvåker, rapporterer og driver informasjonsarbeid (bl.a. skilting) knyttet til disse globalt viktige områdene for fugler og naturmangfold. Slik nettverksbygging har stor overføringsverdi for annet naturvernarbeid. IBA-arbeidet representerer et unikt konsept fordi det ikke finnes noen tilsvarende samlet oppfølging av naturtilstanden i de mest verdifulle norske fugleområdene. Den overordnede målsetningen med dette er å bidra til å sikre at de globalt viktigste områdene for fugler i Norge, nemlig IBA-områdene, bevares for ettertiden. I 2016 ble overvåkingen av IBAene startet ved hjelp av våre voktere.

Naturmangfoldmeldingen *Natur for Livet* ble behandlet på Stortinget i 2016. Her satt NOF i en gruppe sammen med andre naturvernorganisasjoner som leverte innspill til arbeidet, og vi deltok under stortingshøringen. Sikring av nye fylkesvise verneprosesser for lite representert natur, der IBAer skal prioriteres, var en viktig seier for NOF i arbeidet. Det samme var beslutningen om å utarbeide en handlingsplan for sjøfugl.

I februar kom den gledelige beskjeden fra Olje- og energidirektoratet om endelig konsesjonsavslag på Siregrunnen vindkraftverk. En lang kamp mot planene kunne dermed krones med seier for NOF og andre norske miljøvernorganisasjoner.

Forskrift om endring i *Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun* var på høring i 2016, og preget mye av året, ikke minst i media. Miljødirektoratets forslag om å gi svarttrost og måltrost jakttid møtte motstand hos NOF, som mobiliserte opinionen gjennom medieoppslag og underskriftkampanje. Underskriftkampanjen samlet 10 800 underskrifter som ble levert sammen med høringssvaret. NOFs arbeid var utslagsgivende for at forslaget ikke ble gjennomført. Havelle ble tatt ut av forskriften, mens det kom begrensninger på jakt på ærfugl, svartand og storskarv. Gråmåke og svartbak forsvant også ut av jakt-forskriften.

Prosjektet Bymåker i regi av NINA ble gjennomført i 2016, og NOF var en samarbeidspartner. Dette gjorde at NOF hadde ekstra fokus på informasjonsarbeid på problematikk tilknyttet måker, både forebyggende og gjennom uttalelser og klager/anmeldelser ved ulovlig ødeleggelse av reir. Dette arbeidet berørte hele organisasjonen, og flere trakk sine søknader om skadefellingstiltak, blant annet Akvariet i Bergen.

6. juni gav Stortinget etter for et mangeårig press fra aktører i beitenæringene, og gjorde vedtak som åpner for økt skyting av kongeørn i Norge gjennom pilotprosjekter på Fosenshalvøya og i Troms, med revisjon av skadefellingsreglene som mål. Vedtakene var etter vår mening fattet på et sviktende faktagrunnlag. Gjennom pressemeldinger, kronikker og underskriftskampanje uttrykte vi vår motstand mot vedtaket. Stortingsvedtaket fikk også omfattende internasjonal oppmerksomhet, og 18 500 personer har signert til fordel for en uendret forvaltning av kongeørn. NOF er fast medlem av *Kontaktutvalget for rovviltforvaltningen*. I tillegg har sentralstyret utnevnt Alv Ottar Folkestad som kongeørnexpert i NOF, og han skal være talerør og kontaktpunkt for NOF i saker som omhandler kongeørn.

I forbindelse med statsbudsjettet hadde vi flere medieoppslag der vi stilte oss sterkt kritiske til de foreslåtte kuttene til Miljødirektoratets arbeid. Vi fremhevet da den manglende oppfølgingen av truet natur og fraværet av flere handlingsplaner. Vi jobbet også for kutt i bevilgningene til mer granplanting i områder der gran i dag ikke har en naturlig forekomst. Vi engasjerte oss også i spørsmålet om mer innblanding av biodrivstoff i energimiksen, og henviste til en undersøkelse Birdlife International og flere hadde laget om konsekvenser av en for offensiv politikk i EU på området.

Av andre saker NOF (nasjonalt og på fylkes- og lokallagsnivå) har engasjert seg i, er det naturlig å trekke frem arbeidet mot oppdrett ved viktige forekomster for sjøfugl i Nordland, mot utbygging av Håkvikfjæra i Nordland, arbeidet mot Kystverkets planer om mudring av Tanamunningen i Finnmark, arbeidet mot fiskeredskaper på avveie i Finnmark, våre klager til Miljødirektoratet på utsetting av stokkender fra oppdrett i Buskerud og Telemark og arbeidet mot å minimere skadene utbyggingen ved våtmarksområdet Sorgenfrigropa ved Fredrikstad i Østfold. NOF har også markert seg mot utvidelse av Evenes flyplass i Nordland med ventet skade på naturreservatene i området, og gitt politikerne beskjed om dette. Vi jobber fortsatt mot uttak av torv ved Flakstadmåsan i Akershus og for bevaring av vipe i flere fylker.

Rapportsystemet for fugler

NOF administrerer innholdet i *artsobservasjoner.no/fugler*, og har ansvar for brukerstøtte til generelle og administrative brukere. Administrasjonen som NOF gjennom en avtale med Artsdatabanken skal gjennomføre, innebærer validering av utvalgte arter som omfattes av de alvorligste kategoriene på den norske rødlisten av 2015. Truete arter som blir spesielt nøye fulgt opp i Artsobservasjoner i 2016 var bl.a. åkerrikse, vipe, fiskemåke, hubro og svarthalespove.

Oppslutningen rundt systemet har vært meget god, og antall innlagte observasjoner er på et stabilt høyt nivå. 1.82 millioner observasjoner ble rapportert fra nyttår til 31. desember 2015. Det var en økning på ca. 250 000 observasjoner i forhold til 2015, og året var det nest

beste siden oppstarten i 2008. Det beste året var 2010 da 1.9 millioner fugleobservasjoner ble rapportert. Majoriteten av materialet ble rapportert av fuglekikkere på frivillig basis.

Komitéer og utvalg

De fleste lokale rapport- og sjeldenhetskomiteer (LRSK) benytter nå applikasjonen *artsobservasjoner.no/fugler* til både validering av funn og som kilde og rapportgenerator til sine årsrapporter. NSKF bruker rapportsystemet til behandling av saker, mens NFKF lager sine årsrapporter ved hjelp av verktøyene tilgjengelige for dem. Drøyt 100 personer fra landets 22 rapportområder har vært involvert i å kvalitetssikre materiale fra Rapportsystemet for fugler.

Denne delen av vår virksomhet blir i all hovedsak gjennomført på idealistisk grunnlag av foreningens medlemmer. Det er et svært omfattende materiale som på denne måten stilles til disposisjon for de ulike ledd av naturforvaltningen her i landet (som for eksempel viltkartlegging og naturtypekartlegging), noe som er med på å sette NOF i en særstilling blant norske naturvernorganisasjoner.

Norsk Sjeldenhetskomité for Fugl (NSKF) har i 2016 bestått av Tor Audun Olsen (sekretær), Øivind Egeland, Oddvar Heggøy, Kjell Ruud Mjøltnes, Simon Rix og Bjørn Olav Tveit. På slutten av året kom det til et nytt medlem, nemlig Håkon Heggland. Komitéen lagde NSKF-rapporten for årene 2013 og 2014 som ble publisert i «Fugleåret 2013-2014» i desember 2016.

Norsk Faunakomité for Fugl (NFKF) slutførte i andre halvår toårsrapporten «Fugler i Norge 2013-2014». Rapporten ble publisert i «Fugleårene 2013-2014» i desember 2016. Rapporten ble skrevet av komitéen som besto av Frode Falkenberg (sekretær), Tore Reinsborg, Magne Myklebust, Thorstein Holtskog, Jørn Helge Magnussen, Oddvar Heggøy, Peter Sjolte Ranke og Kjetil Aa. Solbakken.

Norsk navnekomité for fugl (NNKF) har i 2016 bestått av Morten Bergan (sekretær), Odd Bruce Hansen, Helge Kvam, Viggo Ree, Øivind Syvertsen og Per Ole Syvertsen.

Eierskap og engasjement i andre virksomheter

NOF har siden 2015 vært ansvarlig for driften av Lista Fuglestasjon. NOF er også eneeier av *Natur og Fritid AS*. Dette er en butikk som selger biologisk litteratur, optikk og feltutstyr til naturinteresserte m.m. Selskapet hadde en omsetning i 2016 på kr. 16,8 millioner. NOF sitter i styringsgruppen for *Besøksenter Våtmark Lista*. NOF eier 51 % av aksjene i Trondheimsfjorden Ramsarsenter AS. NOF er også en av stifterne av Norsk Sjøfuglsenter på Værlandet i Askvoll.

Oppsummering

NOF har hatt et godt år i 2016. NOFs strategi som ble vedtatt i 2014 har gitt foreningen fornyet strategisk retning, som vi har sett resultater av i 2015. NOF har styrket sitt viktige arbeid med naturvernsaker og utadrettet arbeid vesentlig. Den økonomiske omsetningen har vært høy, og aktiviteten og omsetningen i prosjektvirksomheten har vært stor. Årets økonomiske resultat bidrar til å sikre NOF som organisasjon mulighet til fortsatt utvikling og handlefrihet.